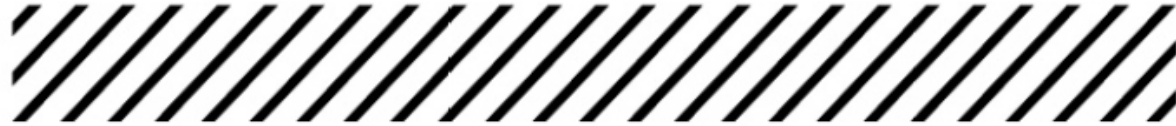

havo vwo voor muziek en dans

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

EXAMENJAAR 2022 – 2023

6 vwo

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3	Duitse taal en literatuur	29
Eindexamenreglement	8	Franse taal en literatuur	32
Deel 1 Het schoolexamen	10	Geschiedenis	36
Deel 2 Het centraal examen	15	Economie	39
Programma's van de vakken	21	Wiskunde A	42
Aardrijkskunde	22	Kunst Dans	45
Nederlandse taal en literatuur	25	Kunst muziek	49
Engelse taal en literatuur	26	VMO	54
		Combinatiecijfer	55
		VDO	56

INLEIDING

Inleiding

Het laatste schooljaar staat voor de meeste vakken in het teken van het eindexamen. Enkele vakken worden afgesloten binnen het schoolexamen, de andere vakken kennen een afsluiting zowel in het schoolexamen (SE) als in het centrale examen (CE). In deze gids is de informatie te vinden noodzakelijk voor deze afsluitingen. Het onderwijsprogramma en de wijze van afsluiten staan in het PTA van de vakken.

De onderdelen van de vakken die al in het vierde en vijfde jaar zijn afgenomen staan in de gids van het vorige jaar.

Het eerste deel van het PTA bevat enkele aanvullingen die voor dit examenjaar gelden en die alleen opgaan voor de locatie HAVO/VWO voor Muziek en Dans.

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING 2022-2023

1 DE INHOUD VAN HET EINDEXAMEN

Het eindexamen omvat:

- de vakken en deelvakken van het gemeenschappelijk deel van het profiel cultuur en maatschappij of van het profiel economie en maatschappij
- de vakken en deelvakken van het profieldeel van het profiel cultuur en maatschappij of van het profiel economie en maatschappij,

waarbij inbegrepen een profielwerkstuk; dit profielwerkstuk is al in klas 5 afgesloten;

In het kader van de DAMU-regeling zijn de kandidaten van de HAVO/VWO voor Muziek en Dans vrijgesteld van LO. De zogenaamde vrije ruimte wordt volledig besteed aan het muziekvakonderwijs of dansvakonderwijs. Daarnaast hebben de kandidaten van de HAVO/VWO voor Muziek en Dans het recht vrijstelling te vragen voor een van de profielkeuzevakken of een keuzevak. De directeur kan hiervoor schriftelijk toestemming verlenen.

2 VAKKEN MET SCHOOLEXAMEN EN/OF CENTRAAL EXAMEN

Het overzicht van vakken ten aanzien van centraal examen en/of schoolexamen luidt als volgt:

	SE	CE
<u>gemeenschappelijk deel</u>		
Nederlands	X	X
Engels	X	X
Frans of Duits	X	X
<u>profieldeel C&M</u>		
geschiedenis	X	X
wiskunde	X	X
<u>profielkeuzedeel C&M</u>		
aardrijkskunde of economie	X	X
kunstvak dans of muziek	X	X
<u>profieldeel E&M</u>		
economie	X	X

geschiedenis	X	X
wiskunde	X	X

profielkeuzedeel E&M

Frans of Duits	vrijstelling
----------------	--------------

profielwerkstuk en portfolio

vrije deel

voorbereidend dansvakonderwijs (VDO) of	X	
voorbereidend muziekvakonderwijs (VMO)	X	
kunstvak dans of muziek (E&M)	X	X

3 REGELS VOOR HERKANSING

Toetsen die deel uitmaken van het examendossier (wat dat is, lees je verderop in deze informatie), kunnen zowel in klas 4, klas 5 als klas 6 worden afgenomen. In het PTA wordt dit per vak afzonderlijk vermeld. In beginsel heb je recht op herkansing van alle schoolexamentoetsen. Hiervoor gelden wel beperkingen, waarvan de belangrijkste is dat je moet hebben deelgenomen aan het onderwijsprogramma, waartoe het bijwonen van de lessen behoort. De eerste twee herkansingen vinden plaats na SE-periode 2, de volgende twee herkansingen vinden plaats na SE-periode 3. Hierbij geldt dat na periode 3 enkel toetsen herkanst mogen worden uit periode 3. Sommige onderdelen lenen zich eenvoudig niet voor herkansing, daarom zijn deze hiervan uitgesloten. Een toets kan nooit vaker dan één maal worden herkanst. In bijzondere gevallen kan de kandidaat worden uitgesloten van het recht op herkansing van bepaalde onderdelen.

Wanneer een kandidaat door ziekte of andere oorzaken niet aan een SE-sessie kan deelnemen of te laat bij een SE-sessie arriveert, wordt hij verwezen naar een herkansing.

4 MOMENT VAN AFNAME

Voor de leerlingen in klas 6V worden 3 toetsperiodes georganiseerd. Toetsperiode 1 begint na de herfstvakantie, toetsperiode 2 begint na de kerstvakantie. De 3^e toetsperiode begint half maart (zie voor de exacte data ook de jaarplanning). De luistertoetsen vallen buiten de toetsperiodes; deze worden in januari afgenomen.

5 HET CENTRAAL EXAMEN

A. Aan het CE mag pas worden deelgenomen nadat het SE is afgerond. Dit betekent dat de onderdelen die becijferd worden van een cijfer zijn voorzien en dat de onderdelen van het handelingsdeel de kwalificatie "naar behoren" moeten hebben.

B. De cijfers van SE en CE examen worden per vak gemiddeld.

6 DE SLAAG-ZAKREGELING

De kandidaat is geslaagd als:

- ≡ Alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
- ≡ er 1 x 5 behaald is en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
- ≡ er 1 x 4 behaald is en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle vakken tenminste 6,0 is, of
- ≡ 2 x 5 behaald is en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle vakken ten minste 6,0 is, of
- ≡ 1 x 4 en 1 x 5 behaald is en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle vakken ten minste 6,0 is.

EN

- ≡ het gemiddelde van de cijfers van het CE niet lager dan 5,5 is,
- ≡ voor de kernvakken Nederlands, Engels, wiskunde en rekenen niet meer dan één vak onvoldoende is, waarbij de onvoldoende niet lager mag zijn dan het cijfer 5,

7 LUISTERTOETSEN EN CENTRALE EXAMENS IN 2023 (ONDER VOORBEHOUD)

week 4 luistertoetsen MVT

week 5 luistertoetsen MVT

CE Tijdvak I in 2023

donderdag	11 mei	09.00 – 11.30 uur	Duits
		13.30 – 16.30 uur	wiskunde A / B / C
vrijdag	12 mei	09.00 – 12.00 uur	kunst algemeen
		13.30 – 16.30 uur	aardrijkskunde
maandag	15 mei	09.00 – 12.00 uur	geschiedenis
dinsdag	16 mei	13.30 – 16.30 uur	economie
woensdag	17 mei	13.30 – 16.30 uur	Nederlands
maandag	22 mei	13.30 – 16.00 uur	Engels
vrijdag	26 mei	13.30 – 16.00 uur	Frans

CE TIJDVAK II IN 2023

Het rooster voor het tweede tijdvak wordt bekendgemaakt in maart 2023

N.B.: Wijzigingen van deze data zijn mogelijk. In de loop van het schooljaar krijg je meer informatie via de eindexamensecretaris. Zie ook de site www.eindexamen.nl.

EINDEXAMENREGLEMENT

HAVO/VWO VOOR MUZIEK EN DANS

SCHOOLJAAR: 2022 -2023

INLEIDING

Dit eindexamenreglement, samen met het bijbehorende Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), bevat alle regels en bepalingen welke betrekking hebben op het eindexamen.

Onder eindexamen wordt verstaan de combinatie van schoolexamen (SE) en centraal examen (CE). Voor een aantal vakken beperkt het eindexamen zich tot een schoolexamen.

In dit reglement zijn bepalingen verwerkt uit het Eindexamenbesluit VO.

De tekst van dit besluit is te downloaden via www.examenblad.nl.

Op de school is genoemd besluit voor belanghebbenden ter inzage.

Het examenreglement en het PTA zullen elk schooljaar voor 1 oktober aan de Inspectie van het Onderwijs worden toegezonden.

Het examenreglement en het PTA zullen elk schooljaar voor 1 oktober aan de kandidaten worden verstrekt.

BEGRIPPENLIJST

- Bevoegd gezag: bestuur waar de school onder valt
- CE: centraal examen
- Corrector van het eindexamen: examiner die het gemaakte werk in zijn vak volgens de beoordelingsnormen beoordeelt en deze beoordeling volgens de geldende regels uitdrukt in een score
- Directeur: directeur van de school
- Examensecretaris: door de directeur aangewezen lid van het personeel belast met uitvoering van en toezicht op de examens, conform het gestelde in dit reglement
- Examiner: docent die belast is met het afnemen van het examen in zijn vak

- Kandidaat: een ieder die door het bevoegd gezag tot een eindexamen wordt toegelaten
- SE: schoolexamen.

EXAMENREGLEMENT voor HAVO/VWO voor Muziek en Dans

Het bestuur van de Stichting voor Interconfessioneel en Algemeen Bijzonder voortgezet onderwijs (LMC voortgezet onderwijs), optredend als bevoegd gezag van de Havo/vwo voor Muziek en Dans uitvoering gevend aan het Eindexamenbesluit VO

bepaalt dat tijdens de Tweede Fase aan de leerlingen van de school de gelegenheid wordt geboden eindexamen havo en vwo af te leggen in de vakken, zoals die genoemd staan in het jaarlijks vast te stellen Programma van Toetsing en Afsluiting dat eveneens jaarlijks voor 1 oktober aan deze leerlingen wordt verstrekt. Het is voor de leerlingen verplicht de in het PTA opgenomen toetsen af te leggen;

en besluit dat met ingang van 1 oktober 2016 het reglement van het eindexamen havo en vwo wordt vastgesteld als volgt:

DEEL 1 HET SCHOOLEXAMEN

ARTIKEL 1.1 POSITIEBEPALING VAN HET EXAMENREGLEMENT

1. Mocht dit reglement in enig opzicht in strijd blijken met het in de preambule genoemde Eindexamenbesluit, dan prevaleert het Eindexamenbesluit.
2. In alle gevallen waarin het in de preambule genoemde Eindexamenbesluit of dit Examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

ARTIKEL 1.2 INHOUD VAN HET SCHOOLEXAMEN

1. Het SE bestaat uit een examendossier. Dit is het geheel van de onderdelen van het SE, gedocumenteerd in de vorm van een uitgebreide lijst van cijfermatige en andersoortige beoordelingen.
2. Het SE omvat tevens een profielwerkstuk.

ARTIKEL 1.3 PERIODEN VAN HET SCHOOLEXAMEN

1. Het SE wordt afgenomen in minimaal twee perioden waarvan de data ruim van te voren bekend worden gemaakt.
2. Elke periode kan met enkele dagen uitgebreid worden i.v.m. roostertechnische en/of onvoorziene omstandigheden. Ook kunnen toetsen buiten de SE-perioden worden afgenomen. Dergelijke afwijkingen worden in het Programma van Toetsing en Afsluiting vermeld bij de programma's voor het SE van de betrokken vakken.
3. In het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma deel uitmaken van het SE, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het SE, de

wijze waarop het SE plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het SE voor een kandidaat tot stand komt.

ARTIKEL 1.4 GANG VAN ZAKEN BIJ HET SCHOOLEXAMEN

1. Bij de afname van schriftelijke SE-toetsen is tenminste één surveillant aanwezig.
2. Bij de inzage van materiaal voor mondelinge SE-toetsen is, indien wenselijk, tenminste één surveillant aanwezig.
3. Bij mondelinge SE-toetsen zijn naast de examinerator een of meer docenten aanwezig of de toets wordt op band/recorder opgenomen.
4. SE-practica vinden plaats onder toezicht van de examinerator.
5. De kandidaten dienen tenminste 5 minuten voor aanvang van een SE-sessie in de examenruimte aanwezig te zijn.
6. Kandidaten mogen geen jassen, tassen, communicatieapparatuur, beeld- en geluidsdragers en dergelijke meenemen in de examenruimte.
7. Kandidaten die te laat komen, mogen tot uiterlijk een kwartier na de aanvang van een SE-sessie in de examenruimte worden toegelaten. Zodra in de examenruimte is begonnen met het uitdelen van de opgaven worden de kandidaten die te laat zijn niet meer toegelaten tot deze ruimte. Nadat een kwartier verstreken is sinds het officiële tijdstip van aanvang, zoals vermeld in het SE-toetsrooster, worden de laatkomers als groep toegelaten tot de examenruimte. Een uitzondering op deze regel vormen de luistertoetsen van de taalvakken en mondelinge toetsen.

Na het begin van een luistertoets worden geen kandidaten meer tot de examenruimte toegelaten. Een kandidaat die te laat is, wordt verwezen naar een herkansing (art.1.7). Na het begin van de tijd die

- voor een mondelinge toets was ingeroosterd, wordt ook deze kandidaat verwezen naar een herkansing conform artikel 1.7.
8. Bij SE-sessies anders dan mondelinge toetsen mogen kandidaten de examenruimte eerst een half uur na aanvang van de sessie verlaten.
 9. Kandidaten mogen niet zonder toestemming van de surveillant zich buiten de examen- of inzageruimte begeven.
 10. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Alleen door de school gewaarmerkt papier mag als kladpapier worden gebruikt.
 11. Het werk wordt geschreven in inkt. Het gebruik van correctiemiddelen is in geen enkel geval toegestaan. Het gebruik van potlood is slechts toegestaan bij het maken van tekeningen, diagrammen en grafieken. Voor correctie van potlood mag gebruik gemaakt worden van vlakgum.
 12. De kandidaat plaatst op het SE-werk zijn naam en examennummer.
 13. Omtrent de opgaven van het SE worden geen mededelingen of inlichtingen aan de kandidaten verstrekt door anderen dan de examinerator.
 14. Op het werk geeft de kandidaat aan hoeveel bladen er worden ingeleverd. Tevens voorziet hij elk blad van een nummer.
 15. Door het inleveren van het werk geeft de kandidaat aan de SE-toets te hebben beëindigd. Heeft hij een deel van de opgaven over het hoofd gezien, dan kan hij er geen aanspraak op maken deze of soortgelijke opgaven later opnieuw voorgelegd te krijgen.
 16. Het is de kandidaten niet geoorloofd op enigerlei wijze de voorgelegde toetsvragen en de antwoorden daarop buiten de examenruimte te brengen voordat de sessie is beëindigd doordat de laatste kandidaat het werk heeft ingeleverd.

17. Indien een kandidaat het examenwerk met potlood heeft gemaakt, moet onmiddellijk na het beëindigen van de examenzitting het werk worden gekopieerd. Het origineel wordt bewaard in een kluis. De corrector ontvangt een kopie van het werk ter correctie.

ARTIKEL 1.5 HULPMIDDELEN

1. Overzichten van hulpmiddelen die bij het SE gebruikt mogen of moeten worden, zijn opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting, of worden tijdig voor de desbetreffende zittingen aan de kandidaten medegedeeld.
2. Het is de kandidaten niet toegestaan boeken of andere dan de in lid 1 bedoelde hulpmiddelen mee te nemen in de examenruimte.

ARTIKEL 1.6 ONREGELMATIGHEDEN

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen, dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Voorafgaand aan het eventueel nemen van maatregelen bespreekt de directeur dit met de kandidaat en met de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,

- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
3. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Inspectie van het Onderwijs, alsmede aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
 4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed verlengd heeft met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het school-examen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de Inspectie van het Onderwijs.
 5. De samenstelling van de Commissie van Beroep wordt door het bestuur vastgesteld en is op de school desgewenst voor belanghebbenden ter inzage. De Commissie van Beroep bestaat uit drie directeurs. Van de Commissie van Beroep mag de directeur van de school geen deel uitmaken.
 6. Het adres van de Commissie van Beroep luidt:

Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs
Postbus 25015

3001 HA Rotterdam

ARTIKEL 1.7 ZIEKTE EN VERZUIM

Wanneer een kandidaat door ziekte of andere oorzaken niet aan een SE-sessie kan deelnemen of te laat bij een SE-sessie arriveert, wordt hij verwezen naar een herkansing. Indien dit leidt tot een onrechtvaardige behandeling behoudt de directeur, gehoord de examensecretaris, zich het recht voor anders te besluiten.

Een aldus ingehaalde toets kan later niet meer worden herkanst. De leerling moet telefonisch bericht van verhindering geven aan de directeur. Dit bericht moet binnen een week schriftelijk bevestigd worden door ouders of verzorgers van de leerling. Indien telefonisch en/of schriftelijk bericht niet wordt ontvangen, wordt dit gezien als ongeoorloofd verzuim. Bij ongeoorloofd verzuim is sprake van een onregelmatigheid, zie artikel 1.6.

Voor VDO geldt: Mocht er door bijzondere omstandigheden (te bepalen door coördinatoren Dans) geen examen kunnen plaatsvinden tijdens de testlessen dan bepalen de directeur, examensecretaris en coördinatoren Dans de verdere procedure.

ARTIKEL 1.8 FRAUDE

Fraude is een onregelmatigheid conform artikel 5 van het Eindexamenbesluit. De directeur kan maatregelen nemen zoals opgenomen in artikel 1.6. In geval vermoed wordt dat een kandidaat zich aan fraude schuldig gemaakt zou kunnen hebben tijdens een centraal examen, wordt het protocol fraude toegepast.

ARTIKEL 1.9 INLEVERDATA

Inleverdata, genoemd in het Programma van Toetsing en Afsluiting, zijn bindend.

Als een kandidaat een dergelijke datum overschrijdt, wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid en treedt artikel 1.6 in werking.

ARTIKEL 1.10 CIJFERBEREKENING

Voor ieder vak worden in het SE door de examiner twee of meer cijfers toegekend. Vooraf maakt de examiner in het Programma van Toetsing en Afsluiting de gewichtsverhouding van deze cijfers bekend. Alle cijfers zijn getallen van 1 tot en met 10 of de tussenliggende getallen met één decimaal. Voor elk vak ontstaat zo een eindcijfer dat eventueel het gewogen gemiddelde van de samenstellende onderdelen is. Als het eindcijfer twee cijfers achter de komma heeft, dan wordt het, indien het tweede cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond, in beide gevallen tot een cijfer met één decimaal.

Voor VDO geldt: Alle danscijfers worden afgerond op half of heel. Het eindcijfer, het gemiddelde van alle cijfers, wordt berekend als Artikel 1.10.

ARTIKEL 1.11 VASTSTELLING EN BEKENDMAKING VAN DE RESULTATEN

Toegekende SE-beoordelingen worden door de examiner zo spoedig mogelijk na afloop van een SE-onderdeel schriftelijk aan de kandidaten medegedeeld. Genoemde beoordelingen kunnen zowel cijfermatig als niet cijfermatig zijn. Voor niet cijfermatige beoordelingen bestaat de keuze uit "voldoende" of "goed".

De eindcijfers van het SE worden door of namens de examensecretaris schriftelijk aan de kandidaten medegedeeld vóór het begin van het centraal examen.

ARTIKEL 1.12 HERKANSINGEN EN HEREXAMENS

1. De eerste twee herkansingen vinden plaats na SE-periode 2, de volgende twee herkansingen vinden plaats na SE-periode 3. Hierbij geldt dat na periode 3 enkel toetsen herkanst mogen worden uit periode 3.
2. Toetsen waarvan in het PTA is aangegeven dat ze niet herkansbaar zijn, kunnen wel worden ingehaald. Een toets kan nooit vaker dan eenmaal worden herkanst.
3. Bij alle hierboven genoemde herexamens en herkansingen geldt dat het hoogst behaalde cijfer het definitieve cijfer wordt.

ARTIKEL 1.13 INZAGE EXAMENWERK

1. Uitsluitend na verkregen toestemming van de examensecretaris van de school kan aan een kandidaat inzage gegeven worden van het door hem gemaakte schriftelijke schoolexamenwerk. De betrokken examiner is bij die inzage aanwezig.
2. Zo spoedig mogelijk na het verstrijken van een schooljaar wordt een SE-cijferlijst aan de kandidaten voorgelegd. Het door de kandidaten gedurende een schooljaar gemaakte schoolexamenwerk wordt tenminste tot twee weken na de aanvang van het volgende schooljaar bewaard door de directeur.
3. Na ondertekening van de SE-cijferlijst kunnen werkstukken, scripties en dergelijke door de auteurs worden opgevraagd. Twee weken na aanvang van het nieuwe schooljaar is de school gerechtigd scripties, werkstukken e.d. onaangekondigd te vernietigen.

ARTIKEL 1.14 AFWIJKENDE VORM VAN EXAMINEREN

1. De directeur kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het schoolexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat.

In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie van het Onderwijs.

2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, een verlenging toestaan van de duur van de toets van het schoolexamen met ten hoogste 30 minuten.
3. Voor het gebruik van extra faciliteiten tijdens de examenzittingen dienen de kandidaten zich te richten tot de examensecretaris.

DEEL 2 HET CENTRAAL EXAMEN

ARTIKEL 2.1 POSITIEBEPALING VAN HET EXAMENREGLEMENT

1. Mocht dit reglement in enig opzicht in strijd blijken met het in de preambule genoemde Eindexamenbesluit, dan prevaleert het Eindexamenbesluit.
2. In alle gevallen waarin het in de preambule genoemde Eindexamenbesluit of dit Examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

ARTIKEL 2.2 TIJDVAKKEN VAN HET CENTRAAL EXAMEN

Het CE kent drie tijdvakken. Het tweede en derde tijdvak dienen voor het inhalen van gemiste examenonderdelen van het eerste tijdvak (art.2.7) of voor het doen van herkansingen (art.2.11). In het derde tijdvak kunnen slechts examens worden afgenomen door de staatsexamencommissie.

ARTIKEL 2.3 INSCHRIJVING VOOR HET EXAMEN

Voor 1 oktober van het cursusjaar waarin het CE plaatsvindt, bepalen de kandidaten in welke (keuze)vakken zij examen wensen af te leggen.

ARTIKEL 2.4 GANG VAN ZAKEN BIJ HET CENTRAAL EXAMEN

1. Bij CE-sessies is per 35 kandidaten tenminste één surveillant in de examenruimte aanwezig met een minimum van twee surveillanten.
2. De kandidaten dienen tenminste 10 minuten voor aanvang van een CE-sessie in de examenruimte aanwezig te zijn.

3. De kandidaten mogen geen jassen, tassen, communicatieapparatuur, beeld- en geluidsdragers en dergelijke meenemen in de examenruimte.
4. Kandidaten die te laat komen, mogen tot uiterlijk een half uur na de aanvang van een CE-zitting in de examenruimte worden toegelaten.
5. Bij CE-zittingen mogen kandidaten de examenruimte eerst verlaten een uur na aanvang van de zitting. De kandidaten mogen de examenruimte verlaten tot een kwartier voor de beëindiging van de zitting.
6. Het is de kandidaten niet geoorloofd zich zonder toestemming van de surveillant buiten de examenruimte te begeven.
7. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier. Alleen door de school gewaarmerkt papier mag als kladpapier worden gebruikt.
8. Het werk wordt geschreven in inkt. Het gebruik van correctiemiddelen is in geen enkel geval toegestaan. Het gebruik van potlood is slechts toegestaan bij het maken van tekeningen, diagrammen en grafieken. Voor correctie van potlood mag gebruik gemaakt worden van vlakgum.
9. De kandidaat plaatst op het CE-werk zijn naam en examennummer.
10. Omtrent de opgaven van het CE worden geen mededelingen of inlichtingen van welke aard of door wie ook aan de kandidaten verstrekt.
11. Door het inleveren van het werk geeft de kandidaat aan de CE-toets te hebben beëindigd. Op het werk geeft de kandidaat aan hoeveel bladen er worden ingeleverd. Tevens voorziet hij elk blad van een nummer.
12. Het is de kandidaten niet geoorloofd op enigerlei wijze de voorgelegde vragen en de antwoorden daarop buiten de

examenruimte te brengen voordat de zitting is beëindigd doordat de laatste kandidaat het werk heeft ingeleverd.

ARTIKEL 2.5 HULPMIDDELEN

1. Overzichten van hulpmiddelen die bij het CE gebruikt mogen of moeten worden, worden opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting, dan wel tijdig voor de desbetreffende examensessies aan de kandidaten meegedeeld.
2. Het is de kandidaten niet toegestaan boeken of andere dan de in lid 1 bedoelde hulpmiddelen met zich mede te nemen in het examen-lokaal.

ARTIKEL 2.6 ONREGELMATIGHEDEN

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het centraal examen, dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Voorafgaand aan het eventueel nemen van maatregelen bespreekt de directeur dit met de kandidaat en met de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het centraal examen,

- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het centraal examen,
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

3. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Inspectie van het Onderwijs, alsmede aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed verlengd heeft met ten hoogste twee weken. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de Inspectie van het Onderwijs.
5. De samenstelling van de Commissie van Beroep wordt door het bestuur vastgesteld en is op de school desgewenst voor belanghebbenden ter inzage. De Commissie van Beroep bestaat uit drie directeuren. Van de Commissie van Beroep mag de directeur van de school geen deel uitmaken.
6. Het adres van de Commissie van Beroep luidt:

Commissie van Beroep voor de Examens van LMC voortgezet onderwijs
Postbus 25015

ARTIKEL 2.7 ZIEKTE EN VERZUIM

1. Wanneer een kandidaat om gezondheids- en/of andere dringende redenen niet aan het CE kan deelnemen, moet dit onmiddellijk - in ieder geval vóór de aanvang van dat examenonderdeel - telefonisch bericht worden aan de directeur. Dit bericht moet binnen een week schriftelijk bevestigd worden door ouders of verzorgers van de leerling. Indien telefonisch en/of schriftelijk bericht niet wordt ontvangen, wordt dit gezien als ongeoorloofd verzuim.
2. De kandidaat die om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, niet in staat is het SE voor één of meer vakken tijdig af te ronden, wordt voor het CE in die vakken verwezen naar het tweede en eventueel naar het derde tijdvak.
3. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer onderdelen van het CE van het eerste tijdvak van het CE tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak van het CE de gelegenheid gegeven het CE te voltooien. Bij deze gelegenheid kunnen ten hoogste twee toetsen worden afgelegd.
4. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak van het CE evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het CE in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak van het CE ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eind-examen te voltooien.

ARTIKEL 2.8 TOELATING TOT HET CENTRAAL EXAMEN

Aan het CE mag pas worden deelgenomen nadat het SE is afgerond. Dit betekent dat de in het PTA beschreven onderdelen die becijferd dienen te

worden van een cijfer zijn voorzien en dat de onderdelen van het handelingsdeel de kwalificatie "naar behoren" moeten hebben. De Inspectie van het Onderwijs hanteert een uiterste datum waarop scholen de SE-cijfers van de kandidaten voor het CE moeten hebben opgegeven.

Na het verstrijken van deze datum zijn kandidaten (m.u.v. de kandidaten genoemd in artikel 2.7 lid 2) die het SE nog niet hebben afgerond niet meer toelaatbaar voor het CE.

ARTIKEL 2.9 CIJFERBEREKENING

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het CE vast. Daarbij gebruiken zij de officiële (door de landelijke examencommissie vastgestelde) scoreschaal. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt de score bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de door ieder van hen voorgestelde scores, naar boven afgerond op een geheel getal.
2. Na ontvangst van de door de landelijke examencommissie vastgestelde omzettingstabel van score naar cijfer wordt door de examensecretaris de voor een vak vastgestelde score omgezet in een cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10 of de tussenliggende getallen met één decimaal.
3. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel getal uit de reeks 1 tot en met 10. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het SE en het cijfer voor het CE. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond, in beide gevallen tot een geheel cijfer.
4. Indien in een vak geen CE wordt afgenomen, wordt het in lid 1 genoemde SE-eindcijfer afgerond op een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

ARTIKEL 2.10 VASTSTELLING EN BEKENDMAKING VAN RESULTATEN EN UITSLAG

1. Aan de kandidaten wordt van geen enkel onderdeel van het CE het cijfer medegedeeld voordat de officiële examenuitslag is bepaald en aan de kandidaten is overgebracht.
2. De kandidaat is geslaagd indien hij:
 - 1) het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,50 is (de eerste decimaal moet een 5 zijn),
en indien daarnaast
 - 2) a. voor alle vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer een 6 of meer is behaald, of
b. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald, of
c. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, of
d. voor twee van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 is behaald dan wel voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer een 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer een 5 is behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt.

3.
 - a. In aanvulling op de in lid 1 en lid 2 gestelde eisen geldt dat geen van de eindcijfers van onderdelen genoemd in artikel 2.10.2 lager is dan 4.
 - b. Voor het examenjaar 2018 geldt de aanvullende eis dat de kandidaat de rekentoets heeft afgesloten met minimaal het cijfer 5.
4. Bovendien geldt de eis dat voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde voor slechts een van de vakken het eindcijfer 5 mag worden behaald. Voor geen van deze vakken mag het eindcijfer 4 zijn behaald. Is de rekentoets afgesloten met een 5, dan mag geen van de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde het eindcijfer 5 of lager hebben.
5. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de directeur en de examensecretaris een of meer eindcijfers van de vakken niet bij het bepalen van de definitieve einduitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
6. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en niet voldoet aan de voorwaarden hierboven genoemd, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in art.2.11 van dit examenreglement.
7. Zodra de uitslag van het CE is vastgesteld, deelt de directeur die aan iedere kandidaat mee. De directeur wijst de kandidaten op de bepalingen van het Eindexamenbesluit inzake herkansingen.
8. De directeur kan de kandidaten de gelegenheid bieden gebruik te maken van de Damu-regeling.

ARTIKEL 2.11 HERKANSINGEN EN HEREXAMENS

1. De kandidaat heeft het recht in het tweede tijdvak van het CE deel te nemen aan de herkansing van het CE in één vak. Het hoogste van de

cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het CE.

De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur op de dag volgend op de dag van de uitslag van het eerste tijdvak.

2. Door het vragen van een herkansing voor het CE wordt de uitslag van het examen een voorlopige uitslag.
3. Nadat het resultaat van de herkansing bekend is geworden, wordt de uitslag definitief vastgesteld en aan de kandidaat medegedeeld.

ARTIKEL 2.12 DIPLOMA EN CIJFERLIJST

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het SE en de cijfers voor het CE;
 - b. het vak (de vakken) en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - c. de beoordeling van de deelvakken CKV en LO;
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken;
 - e. de uitslag van het examen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop het profiel is (c.q. de profielen zijn) vermeld dat (die) bij de uitslag is (zijn) betrokken.
3. Indien de kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die samen tenminste een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de

cijferlijst vermeld tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

ARTIKEL 2.13 INZAGE EXAMENWERK

Het CE-werk van de kandidaten wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden. Deze inzage kan uitsluitend geschieden in tegenwoordigheid van de examensecretaris of van een door hem aangewezen docent. Na het verstrijken van deze termijn wordt het gemaakte werk onaangekondigd vernietigd.

ARTIKEL 2.14 AFWIJKENDE VORM VAN EXAMINEREN

1. De directeur kan volgens de voorschriften opgenomen in artikel 55 van het Eindexamenbesluit toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het CE gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het CE zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie van het Onderwijs.
2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, een verlenging van de duur van het CE-onderdeel met ten hoogste 30 minuten toestaan.

3. Het bevoegd gezag kan, na overleg met de Inspectie van het Onderwijs, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen

PROGRAMMA'S VAN DE VAKKEN

- AARDRIJKSKUNDE
- NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR
- ENGELSE TAAL EN LITERATUUR
- DUITSE TAAL EN LITERATUUR
- FRANSE TAAL EN LITERATUUR
- GESCHIEDENIS

- ECONOMIE
- WISKUNDE A
- KUNST DANS
- VDO
- KUNST MUZIEK
- VMO

AARDRIJKSKUNDE

Voor het vak aardrijkskunde bestudeer je vier domeinen over zowel sociaal geografische als fysisch geografische onderwerpen. Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen¹:

Domein A Vaardigheden

Domein B Wereld

Domein C Aarde

Domein D Gebieden

Domein E Leefomgeving

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

SCHOOLEXAMEN

Voor het vak aardrijkskunde zijn er 3 schoolexamens in klas 6V. Deze schoolexamens gaan over de leerdomeinen:

Domein B Wereld

Domein C Aarde

Domein D Gebieden

Domein E Leefomgeving

Daarnaast komt bij elk schoolexamen het subdomein A1: Geografische benadering aan de orde. Hierbij ligt het accent sterk op atlasvaardigheden.

Bij alle schoolexamens mag je dan ook de atlas gebruiken.

Ook moet je een Praktische Opdracht over je eigen woonomgeving maken. Het betreft hier een onderzoek in de vorm van een enquête over een onderwerp in je eigen buurt of gemeente. Deze Praktische Opdracht maak je in tweetallen zodat er ook een vergelijking tussen 2 buurten of gemeentes plaats kan vinden. Hierbij komt het subdomein A2: Geografisch onderzoek aan de orde.

Voor de schoolexamens moet je het hele boek uit 6V, en ook de aantekeningen uit klas 4 en 5V bestuderen.

CENTRAAL EXAMEN

Voor het Centraal Examen moet je het hele boek uit 6V bestuderen. Bij het centraal examen is het gebruik van de atlas helaas niet toegestaan. Wel zijn er bij het examen afgedrukte atlaskaarten in een kaartenbijlage te gebruiken.

¹Zie ook: http://www.examenblad.nl/examenstof/aardrijkskunde-vwo-/2023/vwo/f=/aard_vwo.pdf

Examendossier vak: Aardrijkskunde**Leerjaar: 6 vwo**

a. Schoolexamens								
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toetsvorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewich- t SE	Her- kansing
SE-week 1	SE 1 De wereld	Domein B Wereld: B1: samenhang en verscheidenheid in de wereld B2: mondiaal verdelingsvraagstuk	hfst 2 en hfst 4 uit Buitenland 6V boek	Schriftelijk	120 min	Grote Bosatlas	1	ja
SE-week 2	SE 2 De aarde	Domein C Aarde: C1: De aarde als natuurlijk systeem; samenhangen en diversiteit C2: Mondiaal milieuvraagstuk	hfst 1, 3 en 5 uit Buitenland 6V boek	Schriftelijk	120 min	Grote Bosatlas	1	ja
SE-week 3	SE 3 Gebieden en leefomgeving	Domein D Gebieden: D1: afbakening en gebiedskenmerken D2: actuele vraagstukken Domein E: Leefomgeving E1 : nationale en regionale vraagstukken E2: regionale en lokale vraagstukken	hfst 6 en 7 uit Buitenland 6V boek	Schriftelijk	120 min	Grote Bosatlas	1	ja

b. Praktische opdrachten								
18 november 2022	PO 1 Onderzoek in eigen omgeving	Domein A: A2: Geografisch onderzoek	Informatie van de docent	Schriftelijk			1	ja

NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR

Voor het vak Nederlands worden onderstaande domeinen² bestudeerd. Dit zijn:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Mondelinge taalvaardigheid

Domein C Schriftelijke taalvaardigheid

Domein D Argumentatieve vaardigheden

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Tijdens het Centraal Examen (CE) worden de leesvaardigheid en enkele onderdelen van de argumentatieve vaardigheden getoetst. De andere onderdelen komen aan bod in het Schoolexamen (SE).

SCHOOLEXAMEN

LEESVAARDIGHEID

1 leesvaardigheidstoets (10% van het SE-cijfer) = 180 minuten

Leerlingen krijgen beschouwende en/of betogende teksten voorgelegd die zij dienen te analyseren, interpreteren, beoordelen en samenvatten. Daarbij worden ook argumentatieve vaardigheden getoetst en wordt het taalinzicht inclusief spelling en stijl beoordeeld.

² Zie ook: http://www.examenblad.nl/examenstof/nederlandse-taal-en-literatuur-2/2023/vwo/f=/examenprogramma_nederlands_havo_vwo_2023.pdf

MONDELINGE TAALVAARDIGHEID

1 presentatie (15% van het SE-cijfer) = 20 minuten

Leerlingen leveren op adequate wijze (met het oog op publiek en doel) een bijdrage aan een discussie of debat op basis van een door henzelf geschreven tekst.

De gesprekken worden bijgewoond door een publiek bestaande uit medeleerlingen. Na afloop dienen zij in staat te zijn kritische vragen uit het publiek te beantwoorden, zonder in discussie te treden.

SCHRIFTELIJKE TAALVAARDIGHEID

1 beschouwing of betoog plus literair essay (50% van het SE-cijfer)

Leerlingen schrijven aan de hand van documentatiemateriaal een beschouwende of een betogende tekst van 600 - 700 woorden plus een literair essay van 500 – 1000 woorden, adequaat gepresenteerd met het oog op het doel, publiek, de tekstsoort en conventies van de geschreven taal. De afbakening van het onderwerp gebeurt in overleg met de docent. Het documentatiemateriaal wordt deels door de docent en deels door de leerlingen verzameld. Dit materiaal is de basis voor de inhoud van de beschouwing of het betoog en mag worden gebruikt tijdens de schrijfsessie. Het literair essay bevat een analyse van boek 9 voor het leesdossier.

LITERATUUR

1 literatuurgeschiedenis i.c.m. poëzie- en verhaalanalyse

Leerlingen kunnen literaire werken in historisch perspectief plaatsen en tonen daarbij kennis van en inzicht in de theorie en toepassing hiervan betreffende de poëzie en literaire fictie. Zij laten dit zien in een literair essay en in het afsluitende gesprek literatuur.

2 leesdossier en afsluitend gesprek literatuur (15% van het SE-cijfer) = 25 minuten

De leerlingen zorgen voor een leesdossier dat bestaat uit twaalf verwerkingsopdrachten (waaronder minimaal drie titels betreffende de literatuur voor 1880) en een bibliografie.

Het leesdossier vormt de basis voor het afsluitende groepsgesprek; dit gesprek duurt 25 minuten. Het dossier dient uiterlijk een week voordat het afsluitende gesprek plaatsvindt te zijn ingeleverd.

N.B. De twee schoolexamens uit 5VWO tellen samen voor 10% mee voor het schoolexamen.

N.B. Het leesdossier en de documentatiemappen zijn een voorwaarde voor deelname aan het betreffende schoolexamen. Indien niet aan de inleverdatum en/of gestelde eisen is voldaan, volgt automatisch het cijfer 1. Het examenonderdeel kan dan bij de eerstvolgende mogelijkheid worden herkanst.

CENTRAAL EXAMEN

Tijdens het centraal examen krijgt de kandidaat beschouwende en/of betogende teksten voorgelegd die hij dient te analyseren, interpreteren, beoordelen en samenvatten. Daarbij worden ook argumentatieve vaardigheden getoetst en wordt het taalinzicht inclusief spelling en stijl beoordeeld.

Examendossier vak: Nederlandse taal en literatuur**Leerjaar: 6 vwo****a. Schoolexamens**

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
SE-week 1	SE1: Literatuur- geschiedenis 1914 – heden & schrijfvaardigheid	Domein C: Schriftelijke taalvaardigheid Domein D: Argumentatieve vaardigheden Domein E: Literatuur Leerlingen leren een eigen interpretatie van een werk te onderbouwen. De onderbouwing wordt in een geschreven tekst tot uiting gebracht. Literaire begrippen worden gebruikt als startpunt om een structurele analyse te maken van literaire werken. Deze analyse dient als basis voor de interpretatie. De leerlingen lezen een literaire roman, maken hier opdrachten bij en schrijven uiteindelijk een literair essay over deze roman. Spelling en formulering worden meegenomen in de beoordeling.	Kern L hst 11 t/m 27 + Kern C hst 2 t/m 15 + C hst 32	Schriftelijk	120 min	woorden- boek; boek 9 voor lees- dossier	3	ja
SE-week 2	SE2: Taalbeheersing: schrijven over een actueel maatschappelijk onderwerp	Domein A: Leesvaardigheid Domein C: Schriftelijke taalvaardigheid Leerlingen leren (examen)teksten over specifieke onderwerpen te lezen en analyseren om tot de kernboodschap te komen. Daarnaast leren zij hun	Kern C hst 2 t/m 6 + C hst 9 t/m 18	Schriftelijk	n.v.t.	woorden- boek; docu- mentatie- map	2	ja

		mening te onderbouwen over deze onderwerpen en deze te presenteren in een gesprek met klasgenoten. De toetsing bestaat uit twee delen: Schriftelijk: een beschouwende of betogende tekst schrijven over een van de besproken onderwerpen m.b.v. een documentatiemap (weging 2). De tekst wordt ingeleverd in SE-week 2 voorafgaand aan het mondelinge deel; Mondeling: bijdrage aan een debat of discussie over hetzelfde onderwerp als de geschreven tekst (weging 1,5). Het debat/de discussie vindt plaats in SE-week 2.						
SE-week 2	SE3: Taalbeheersing: spreken over een actueel maatschappelijk onderwerp	Domein B: Mondelinge taalvaardigheid Domein D: Argumentatieve vaardigheden Leerlingen leren (examen)teksten over specifieke onderwerpen te lezen en analyseren om tot de kernboodschap te komen. Daarnaast leren zij hun mening te onderbouwen over deze onderwerpen en deze te presenteren in een gesprek met klasgenoten. De toetsing bestaat uit twee delen: Schriftelijk: een beschouwende of betogende tekst schrijven over een van de besproken onderwerpen m.b.v. een documentatiemap (weging 2). De tekst wordt ingeleverd in SE-week 2 voorafgaand aan het mondelinge deel; Mondeling: bijdrage aan een debat of discussie over hetzelfde onderwerp als de geschreven tekst (weging 1,5). Het debat/de discussie vindt plaats in SE-week 2.	Kern C hst 10 t/m 22 + C hst 30 t/m 32	Mondeling	20 min	geen	1,5	nee

SE-week 3	SE4: Tekstanalyse + argumentatieleer	Domein A: Leesvaardigheid Domein D: Argumentatieve vaardigheden Leerlingen leren tekst- en argumentatiestructuren van complexere (examen)teksten te doorzien en doorgronden. Ze kunnen een inhoudelijke, structurele en stilistische analyse maken van een (examen)tekst en hier analytische vragen over beantwoorden.	theorie examenbundel + Kern C hst 11 t/m 14 + overzicht stijlfouten, poëtische middelen & spelling	Schriftelijk	180 min	woordenboek	1	ja
inleveren uiterlijk 24 mrt 2023 17u	Leesdossier	Domein E1: Literaire ontwikkeling Leerlingen kunnen beargumenteerd verslag uitbrengen van hun leeservaringen. Domein E2: Literaire begrippen Leerlingen kunnen literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten. Domein E3: Literatuurgeschiedenis Leerlingen geven een overzicht van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis, en plaatsen de gelezen werken in historisch perspectief.	n.v.t.	Schriftelijk	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
27 t/m 30 maart 2023	SE5: Literatuur: groepsgesprek over gelezen literatuur	Domein B: Mondelinge taalvaardigheid Domein E: Literatuur Leerlingen leren eigen interpretaties van verschillende (3 of 4) literaire werken onderbouwen en kunnen deze interpretaties koppelen aan verschillende contexten. De onderbouwing wordt tot uiting gebracht in een groepsgesprek. Literaire begrippen worden gebruikt als startpunt om een structurele analyse te maken van de literaire werken. Deze analyse wordt gebruikt als basis voor de interpretaties en de onderbouwing in het gesprek. De	Kern L hst 11 t/m 27	Mondeling	25 min	Leesdossier	1,5	nee

		leerlingen houden een gesprek over 3 gelezen romans/verhalenbundels en een dichtbundel.						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

Engelse taal en literatuur

Het vak Engels wordt onderverdeeld in de volgende domeinen³:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Daarnaast maakt de CEVO (College voor Toetsen en Examens) elk jaar de specificaties bekend van de examenstof van het centraal examen, waarbij in elk geval het niveau in termen van het Europees Referentiekader (ERK) wordt vastgesteld. Een accurate beschrijving van ERK is op te zoeken via <http://www.erk.nl/docent/niveaubeschrijvingen>.

De domeinen A t/m E komen terug in de schoolexamens. Er worden in totaal vijf schoolexamens gegeven: 1) Schrijfvaardigheid; 2) leesvaardigheid; 3) luistervaardigheid, 4) literatuur en 5) spreekvaardigheid. Zie onderstaande tabel voor meer informatie.

CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen heeft betrekking op domein A. Het gemiddelde cijfer van de schoolexamens wordt weer gemiddeld met het resultaat van het CE. Bij het examen moet zelf het woordenboek E/N (E/E) meegebracht worden.

³ Zie ook: http://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-vwo/2023/vwo/f=/mvt_havovwo.pdf

a. Schoolexamens								
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen / extra info	Literatuur	Toets-vorm	Duur	Hulpmid-delen	Gewicht SE	Herk-an-sing
SE-week 1	SE 1 Schrijfvaardigheid	ERK niveau B2 Essay. Voorafgaand aan dit argumentative essay wordt een proefessay geschreven, waarvoor 0,1 punt kan worden opgeteld bij het SE cijfer schrijfvaardigheid. Voorwaarde hiervoor is dat dit essay voor de uiterste inleverdatum (3 okt.) wordt ingeleverd en dat de kandidaat de fouten verbetert en de verbeterde versie inlevert. (10 okt.) Er is ook 0,1 punt te halen voor het inleveren en presenteren van een (Engelstalig) artikel.	Reader essay writing Tools4writing blz. 137 t/m 142, 150 t/m 159 + Wasp Exam Issue student file (blz. 4-6, Essay Coach)	Schriftelijk	90 min.	Woorden – boek N/E (E/E) Zelf meenemen of reserveren bij docent	2	ja
SE-week 2	SE 2	ERK niveau B2/C1	Examenbundel (‘veel voorkomende woorden en uitdrukkingen in de vraagstelling’, ‘signaalwoorden’, ‘voorvoegsels’)	Schriftelijk	90 min.	Woorden-boek E/N (E/E, N/E) Zelf meenemen of reserveren bij docent	1	ja
CITO week januari	SE 3 Luistervaardigheid	ERK niveau B2 Kijk- luistertoets CITO		Schriftelijk	90 min.	Geen	2	ja
SE-week 3	SE 4	Literatuur (reader; helft van het literatuercijfer)	Literature Reader	Schriftelijk	60 min.	Geen	2	ja

	Literatuur	3 boeken: • Min. gem. 200 blz. p. boek • Min. 7 punten • 2 van de 3 boeken hebben hetzelfde thema, het 3^e boek is van voor W.O.II. • Toestemming van docent bij boeken niet van de lijst Op de data waarop de boeken uit moeten zijn (zie hieronder) moet in de les, schriftelijk en/of mondeling aangetoond worden dat de boeken gelezen zijn. Bij een onvoldoende uitvoering hiervan geldt: -0,5 minder per boek van het inhoudscijfer op het mondeling). Dit geldt ook voor: mapje is niet in orde, boekverslagen zijn niet verbeterd etc. Als de boekenlijst niet in orde is bij de inleverdatum van het 3^e boekverslag wordt de kandidaat uitgesloten van het mondeling en moet daarvoor de herkansing gebruikt worden. Boek 1: do. 6 okt. Boek 2: do. 15 dec. Boek 3: do. 16 feb.					(0,5 reader 0,5 inhoudcijfer mondeling)	
Mondeling Engels	SE 5 Spreekvaardigheid	ERK niveau B2 Tijdens een mondeling worden de 3 gelezen boeken besproken, er volgen 3 cijfers: uitspraak (1x) en spreekvaardigheid (2x) zorgen voor het cijfer van SE 5. Het 3^e cijfer, voor inhoud, vormt de helft van het SE 4 cijfer voor literatuur.		Mondeling	15 min.	Geen	2	nee

DUITSE TAAL EN LITERATUUR

Het examenprogramma van Duits bestaat uit de volgende domeinen⁴:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

Alle domeinen worden bestudeerd tijdens het examenjaar.

Centraal Examen

Bij Duits besteden we in de zesde klas veel aandacht aan examentraining, zodat je goed voorbereid het **Centraal Schriftelijk Examen Tekstverklaring** ingaat. Het examen bestaat uit ca. 10-13 teksten met ca. 42 open en gesloten vragen. Hiervoor oefenen we leesvaardigheid en leesstrategieën met de examenbundel en proefexamens. Daarnaast werken we aan het examenidoom uit het idoomboekje. Het CE cijfer vormt de helft van je **eindcijfer Duits**. De andere helft wordt bepaald door het gemiddelde van je schoolexamens.

Schoolexamen

De cijfers van zeven **schoolexamens** bepalen de helft van je eindcijfer Duits. Die zeven schoolexamens vertegenwoordigen bij elkaar 14/17 van je SE-cijfer. 3/17 heb je al behaald in klas 5.

Het **schoolexamen schrijfvaardigheid** toetst de schriftelijke uitdrukingsvaardigheid op correct gebruik van grammatica, idioom en spelling. Het examen bestaat uit een schrijfopdracht. Het is toegestaan voor de schrijfopdracht een zelf mee te brengen woordenboek te gebruiken.

Het **schoolexamen kijk- en luistervaardigheid** bestaat uit een CITO-toets. We bereiden deze voor door te oefenen met CITO- toetsen van de afgelopen jaren en door te kijken en luisteren naar actueel film- en televisiemateriaal.

Het **schoolexamen idioom** toetst de kennis van het idioom dat bestudeerd dient te worden als voorbereiding op het Centraal Schriftelijk Examen.

Het **schoolexamen presentatie** bestaat uit een presentatie in het Duits over een door de leerling gekozen thema.

Het **schoolexamen literatuur** is een schriftelijke toets over de in de les behandelde literatuurgeschiedenis en over het in de les behandelde literatuurdossier: Duitse gedichten, boeken en literaire fragmenten en wordt in het Nederlands afgenomen.

Het **schoolexamen spreekvaardigheid** bestaat uit een gesprek in het Duits naar aanleiding van een aantal thema's die in de les zijn voorbereid. Het verwoorden van je eigen mening, adequaat reageren en een gesprek gaande houden staan hierbij centraal.

Het **schoolexamen leesvaardigheid** vindt 2 keer plaats en is bedoeld als voorbereiding op het examen.

⁴ Zie ook: http://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-vwo/2023/vwo/f=/mvt_havovwo.pdf

De **weging** van de schoolexamens is 3/17:1/17:5/17:1/17:1/17:2/17:1/17.

Examendossier vak: Duitse taal en literatuur								
LEERJAAR: 6 VWO								
a. Schoolexamens								
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toetsvorm	Duur	Hulpmiddelen	Gewicht SE	Herkansing
Se-week 1	SE4 Schrijfvaardigheid	Subdomein D1 Taalvaardigheden + D2 strategische vaardigheden, ERK B2		Schriftelijk	120 min	Woordenboeken D- N/N-D	3	Ja
Se-week 2	SE7 Idioom			Schriftelijk	60 min		1	Ja
23 Januari 2023	SE6 Luistervaardigheid	Subdomein B, ERK B2		Schriftelijk	90 min		5	Ja
Week 6	SE8 Leesvaardigheid	Subdomein A Leesvaardigheid, ERK B2/C1		Schriftelijk	90 min	Woordenboeken D-N/N-D	1	Nee
Jan-April 2023	SE9 Presentatie	Subdomein C2 spreken, ERK B2		Mondeling	15 min		1	Nee
Se-week 3	SE10 Literatuur	Subdomein E1 Literaire ontwikkeling, E2 Lit.ontwikkeling, E3 Lit.geschiedenis	Ja	Schriftelijk	120 min		2	Ja
Maart 2023	SE11 Spreekvaardigheid	Subdomein C1 gesprekken voeren +		Mondeling	15 min	Spreekkaarten	1	Nee

		subdomein C2 spreken, ERK B2						
b. Centraal Schriftelijk Examen								
Periode	CSE	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets-vorm	Duur	Hulpmiddelen	Gewicht CSE	Herkansing
11 mei 2023	CSE	Subdomein A Leesvaardigheid, ERK B2/C1		Schriftelijk	150 min	Woordenboeken D- N/N-D	50%	Ja

FRANSE TAAL EN LITERATUUR

Frans bestudeert, als moderne vreemde taal, ook de volgende domeinen⁵:

Domein A Leesvaardigheid

Domein B Kijk- en luistervaardigheid

Domein C Gespreksvaardigheid

Domein D Schrijfvaardigheid

Domein E Literatuur

Domein F Oriëntatie op studie en beroep.

SCHOOLEXAMEN

Er vinden in het examenjaar meerdere schoolexamens plaats. SE 1 bestaat uit het schrijven van een formele brief, een informele brief en een idioomtoets

(deel 2). SE 2 bestaat uit een CITO kijk- en luistertoets. SE 3 bestaat ook uit twee delen: een interview tijdens de Taalreis in V5 en een mondeling gesprek in V6. SE 4 bestaat uit verschillende onderdelen van letterkunde, waarvan ook al een deel in V5 gedaan wordt.

Voor een uitgebreid overzicht van de schoolexamens: zie onderstaand schema.

CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen heeft betrekking op domein A. Het gemiddelde cijfer van de schoolexamens wordt weer gemiddeld met het resultaat van het CE.

⁵ Zie ook: http://www.examenblad.nl/examenstof/moderne-vreemde-talen-vwo/2023/vwo/f=/mvt_havovwo.pdf

Examendossier vak: Franse taal en literatuur**Leerjaar: 6 vwo****b. Schoolexamens**

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
SE-week 1	SE 1: Schrijfvaardigheid ERK niveau B1 (75% van SE 1)	Domein D - adequaat reageren in schriftelijke contacten met doeltaalgebruikers; - informatie vragen en verstrekken; - verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en uitdrukking geven aan gevoelens en standpunten verwoorden;	Examen van voorgaande jaren Katern Schrijfvaardigheid van Grandes Lignes, DELF opdrachten.	Schriftelijk op de computer	120 min	Woordenboek NL-FR en FR-NL	3	ja
SE-week 2	SE1 (deel 2): Idioom (12,5% van SE cijfer)	Domein D	HCE examen idioom boek (HS 11 t/m 20)	Schriftelijk	45 min		0,5	ja
24 januari 2023	SE 2: Kijk- en luistervaardigheid	Domein B - aangeven welke informatie relevant is, gegeven een vaststaande behoefte; - de hoofdgedachte van een tekst aangeven; - de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven;	CITO examen Katern Kijk- en luistervaardigheid.	Schriftelijk	70 min	Geen	4	nee

		- conclusies trekken met betrekking tot intenties, opvattingen en gevoelens van de spreker(s); - anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek; - aantekeningen maken als strategie om een tekst aan te pakken.						
SE-week 2	SE5 Leesvaardigheid	Subdomein A leesvaardigheid, ERK B1/B2	Katern Littérature van GrandesLignes en oudere examens	Schriftelijk		Woordenboek NL-FR , FR-NL	1	Nee
SE mondeling (in het NL) eind maart 2023	SE 3 Gesprek- en Spreekvaardigheid (80% van SE 3 cijfer)	Domein C1, gesprekken voeren + Domein C2: De kandidaat kan verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden.	Spreekopdrachten van de methode Grandes Lignes, en gesprekken in de les.	Mondeling	10 min		1,6	Ja
15 maart inleveren! Boek 1: 01/09/22 Boek 2: 31/12/22 Boek 3: 15/03/23	SE 4 Letterkunde Leesdossier	Subdomein E1: Literaire ontwikkeling De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn leeservaringen met tenminste drie literaire werken.	Leesdossier inleveren. (3 boeken)	Schriftelijk			1	nee
SE mondeling (in het NL) 2023	SE 4 Letterkunde Bespreking van de gelezen boeken	Subdomein E2: Literaire begrippen De kandidaat kan literaire tekstsoorten herkennen en onderscheiden, en literaire begrippen hanteren in de interpretatie van literaire teksten	Katern littérature van Grandes Lignes, eigen gekozen boeken, en	Mondeling	10 min	Gekozen boeken meenemen	Ondersteuning van	Ja

eind maart	aan der hand van het leesdossier		eigen ontwikkeld materiaal.				lees-dossier	
SE-week 3	SE 4 Letterkunde (literatuur geschiedenis deel 2, schriftelijk – deel 1 in V5)	Subdomein E3: Literatuurgeschiedenis De kandidaat kan een overzicht geven van de hoofdlijnen van de literatuurgeschiedenis en de gelezen literaire werken plaatsen in dit historisch perspectief.	Katern littérature van Grandes Lignes	Schriftelijk	90 min		0,5	Ja
b. Centraal Schriftelijk Examen								
Periode	CSE	(Sub)domeinen	Boek, ander materiaal en/of hoofdstukken	Toetsvorm	duur	Hulpmiddelen	Gewicht SE	Her
26 mei 2023	CSE	Subdomein A leesvaardigheid, ERK B1/B2		Schriftelijk	150 min	Woordenboek NL-FR FR-NL	50%	Ja

GESCHIEDENIS

Het eindexamen geschiedenis bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen⁶.

Domein A Historisch besef

Domein B Oriëntatiekennis

Domein C Thema's

Domein D Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie

Domein E Oriëntatie op studie en beroep.

SCHOOLEXAMEN

In klas 4 wordt door middel van een aantal repetities stof getoetst die betrekking heeft op de domeinen A, B en D.

SE1 is gelijk aan het gemiddelde van de repetities uit klas 4.

In klas 4 wordt een praktische opdracht gemaakt die betrekking heeft op de domeinen A en B. (POI)

In klas 5 worden twee schoolexamens afgenomen: SE2 en SE3, over domeinen A, B en C.

In klas 6 worden drie schoolexamens afgenomen: SE4, SE5 en SE6, over domeinen A, B, C en D.

In klas 6 wordt een praktische opdracht gemaakt (PO2) die betrekking heeft op de domein A, B en E.

Als onderdeel van het SE zijn in het kader van domein C de volgende thema's geformuleerd:

- China en Europa
- Berlijn – Pruisen – Duitsland
- Democratie in Nederland
- Moderniteit, Muziek en Dans
- Moderniteit (alleen in het profiel C&M)

CENTRAAL EXAMEN

Het Centraal Eindexamen heeft betrekking op de domeinen A en B.

Als onderdeel van het CE heeft de overheid onder domein B de volgende contexten geformuleerd:

- Steden en burgers in de Lage Landen (1050 – 1700)
- Duitsland in Europa (1918 – 1991)
- China van keizerrijk tot kapitalisme (1842 – 2001)
- De Verlichting in theorie en praktijk (1650 – 1900)

⁶Zie ook: http://www.examenblad.nl/examenstof/geschiedenis-vwo-2/2023/vwo/f=examenprogramma_geschiedenis_vwo_2023%20wijziging%202023.pdf

Examendossier vak: Geschiedenis**Leerjaar: 6 vwo**

a. Schoolexamens								
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets-vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Herk
SE-week 1	SE 4 Context De Verlichting in theorie en praktijk (1650 - 1848) en tijdvakken 1 t/m 7	Historische vaardigheden uit de domeinen A, B, C en D Kennis van de in de les behandelde context en de betreffende tijdvakken		Mondeling	20 min		2	nee
SE-week 2	SE 5 Thema: Moderniteit Diachronistisch thema beslaat de tijd van: – regenten en vorsten – pruiken en revoluties – burgers en stoommachines – de wereldoorlogen – televisie en computer Context Duitsland in Europa (1918 - 1991) (herhaling)	Historische vaardigheden uit de domeinen A, B, C en D Kennis van het in de les behandelde thema en de betreffende tijdvakken		Schriftelijk	90 min		3	ja
SE-week 3	SE 6 Thema: Democratie in Nederland Diachronistisch thema beslaat de tijd van: – ontdekkers en hervormers	Historische vaardigheden uit de domeinen A, B, C en D Kennis van het in de les behandelde thema en de betreffende tijdvakken		Schriftelijk	90 min		3	ja

	- regenten en vorsten - pruiken en revoluties - burgers en stoommachines - de wereldoorlogen - televisie en computer Context China (1872 -2001) (herhaling)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

b. Praktische opdrachten								
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets-vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
	PO 2: Primaire bronnen	Domeinen A en B Historische vaardigheden Domein E Kennismaking met de historische beroepspraktijk		Schriftelijk (praktische opdracht)			2	ja
	PO 3: Thema: Moderniteit (alleen in het profiel cultuur en maatschappij)	Domein A en B Historische vaardigheden		Schriftelijk (praktische opdracht)			2	ja

ECONOMIE

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen⁷:

Domein A Vaardigheden

Domein B Concept Schaarste

Domein C Concept Ruil

Domein D Concept Markt

Domein E Concept Ruilen over de tijd

Domein F Concept Samenwerken en onderhandelen

Domein G Concept Risico en informatie

Domein H Concept Welvaart en groei

Domein I Concept Goede tijden, slechte tijden

Domein J Onderzoek en experiment

Domein K Keuzeonderwerpen

SCHOOLEXAMEN

Het schoolexamen Economie bestaat uit drie SE's en twee experimenten, waar alle hierboven beschreven domeinen bestudeerd worden. In elk SE staan vooraf bepaalde lesbrieven centraal.

CENTRAAL EXAMEN

Het centraal examen heeft betrekking op de domeinen D, E, F, G, H, I, in combinatie met domein A.

Voor het centraal examen moeten alle modules geleerd worden **BEHALVE** Economische modellen en Gedragseconomie.

⁷ Zie ook <https://www.examenblad.nl/examen/economie-vwo-2/2023>

Examendossier vak: Economie**Leerjaar: 6 vwo****a. Schoolexamens**

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
SE-week 1	SE 1: Economisch Beleid Economische modellen Gedragseconomie	Domein A: Vaardigheden Domein C: Ruil Domein E: Ruilen over de tijd Domein H: Welvaart en groei Domein I: Goede tijden, slechte tijden	Lesbrieven: Economisch Beleid Economische modellen Gedrags-economie	Schriftelijk	120 min	Reken- machine, woorden- boek NL	3	ja
SE-week 2	SE 2: Marktgedrag Vraag & Aanbod Levensloop	Domein A: Vaardigheden Domein B: Schaarste Domein C: Ruil Domein D: Markt Domein E: Ruilen over tijd Domein F: Samenwerken en onderhandelen Domein G: Risico en informatie Domein H: Welvaart en groei Domein I: Goede tijden, slechte tijden	Lesbrieven: Marktgedrag Vraag & Aanbod Levensloop	Schriftelijk	120 min	Reken- machine, woorden- boek NL	3	ja

SE-week 3	SE 3: Wereldeconomie Welvaart Marktresultaat & Overheidsinvloed	Domein A: Vaardigheden Domein B: Schaarste Domein C: Ruil Domein D: Markt Domein E: Ruilen over tijd Domein F: Samenwerken en onderhandelen Domein G: Risico en informatie Domein H: Welvaart en groei Domein I: Goede tijden, slechte tijden	Lesbrieven: Wereld-economie Welvaart Marktresultaat & Overheidsinvloed	Schriftelijk	120 min	Reken-machine, woordenboek NL	3	ja
-----------	--	--	--	--------------	---------	-------------------------------	---	----

b. Praktische opdrachten								
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets-vorm	Duur	Hulpmid-delen	Gewicht SE	Her-kansing
Experiment Nov / feb	PO 1	Domein J: Onderzoek en experiment		Schriftelijk	60 min		1	nee

WISKUNDE A

De leerstof voor het vak wiskunde A is onderverdeeld in zes domeinen, met elk een aantal sub domeinen⁸. De hoofddomeinen zijn:

Domein A Vaardigheden

Domein B Algebra en tellen

Domein C Verbanden

Domein D Verandering

Domein E Statistiek en kansrekening

Domein F Keuzeonderwerpen (*Wiskunde A*)

Domein F Logisch redeneren (*Wiskunde C*)

Domein G Vorm en Ruimte. (*Wiskunde C*)

Domein H Keuzeonderwerpen (*Wiskunde C*)

Globale planning over de verschillende jaren:

4V Getal & Ruimte VWO deel 1 en deel 2

5V Getal & Ruimte VWO deel 2 en deel 3 en begin deel 4

6V Getal & Ruimte VWO deel 4

SCHOOLEXAMEN

Zowel in 5 vwo als 6 vwo vinden schoolexamens plaats. Bij schoolexamens worden kennis, inzicht en vaardigheden getoetst.

Er zijn vijf schoolexamens, twee in 5 vwo en drie in 6 vwo. Daarnaast is er een PO in 5 VWO. De verdeling van de schoolexamens voor wiskunde A en C komen overeen. Het wijkt alleen af op de inhoud van de schoolexamens.

Vwo 5			Vwo 6		
SE1	SE2	PO	SE3	SE4	SE5
5%	5%	5%	25%	25%	35%
15%			85%		

CENTRAAL EINDEXAMEN

Het vak wiskunde kent naast het schoolexamen (SE) het Centraal Examen (CE).

Het eindcijfer voor het vak wiskunde bestaat uit het gemiddelde van het SE cijfer en het CE cijfer.

⁸Zie ook: https://www.examenblad.nl/examenstof/wiskunde-a-vwo-2/2023/f=/examenprogramma_wiskunde_a_vwo.pdf

Examendossier vak: Wiskunde A**Leerjaar: 6 vwo****a. Schoolexamens**

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
SE-week 1	SE 3: Deel 1: Hoofdstuk 1, 3 Deel 2: Hoofdstuk 5 Deel 3: Hoofdstuk 10 Deel 4: Hoofdstuk 12, 13	Domeinen: A, B1, C, D2, D3		Schriftelijk	120 min	GRM, Liniaal Woorden- boek NL	25%	ja
SE-week 2	SE 4: Deel 1: Hoofdstuk 4 Deel 3: Hoofdstuk 8, 10 Deel 4: Hoofdstuk 13, 14	Domeinen: A, B2, C1, D		Schriftelijk	120 min	GRM, Liniaal Passer Woorden- boek NL	25%	ja
SE-week 3	SE 5: Deel 1: Hoofdstuk 1, 3, 4 Deel 2: Hoofdstuk 5 Deel 3: Hoofdstuk 8,10 Deel 4: Hoofdstuk 12, 13, 14, 15	Domeinen: A, B, C, D		Schriftelijk	180 min	GRM, Liniaal Woorden- boek NL	35%	ja

Examendossier vak: Wiskunde B**Leerjaar: 6 vwo****a. Schoolexamens**

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
SE-week 1	SE 1: Meetkunde & Goniometrie	Domeinen: A, D, E		Schriftelijk	120 min	GRM, Liniaal Woorden- boek NL	25%	ja
SE-week 2	SE 2: Formules, Functies, Differentialen & Keuzeonderwerp	Domeinen: A, B, C, D, F		Schriftelijk	120 min	GRM, Liniaal Passer Woorden- boek NL	35%	ja
SE-week 3	SE 3: Alle onderwerpen hoofdstuk 1 t/m 5	Domeinen: A, B, C, D, E		Schriftelijk	180 min	GRM, Liniaal Woorden- boek NL	40%	ja

Examendossier vak: Wiskunde C**Leerjaar: 6 vwo****a. Schoolexamens**

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansing
SE-week 1	SE 3: Deel 1: Hoofdstuk 1, 3 Deel 2: Hoofdstuk 6 Deel 3: Hoofdstuk 10 Deel 4: Hoofdstuk 12, 14	Domeinen: A, B1, C, D		Schriftelijk	120 min	GRM, Liniaal Woorden- boek NL	25%	ja
SE-week 2	SE 4: Deel 1: 4 Deel 3: Hoofdstuk 8, 11 Deel 4: Hoofdstuk 13	Domeinen: A, B2, C, D, F, G		Schriftelijk	120 min	GRM, Liniaal Passer Woorden- boek NL	25%	ja
SE-week 3	SE 5: Deel 1: Hoofdstuk 1, 3, 4 Deel 2: Hoofdstuk 6 Deel 3: Hoofdstuk 8, 10, 11 Deel 4: Hoofdstuk 12, 13, 14, 15	Domeinen: A, B, C, D, F, G		Schriftelijk	180 min	GRM, Liniaal Woorden- boek NL	35%	ja

Kunst Dans

Het examenprogramma van kunst dans bestaat uit dat van het vak kunst (algemeen) en de volgende domeinen⁹:

Domein A Vaktheorie

Domein B Praktijk

Domein C Oriëntatie op studie en beroep.

Daarnaast bestaat het ook nog uit een domein voor Dans:

Domein D: Kennis en vaardigheden op het gebied van dans

- Subdomein D1:

De termen en begrippen hanteren uit de kunstdiscipline dans, die voorwaardelijk zijn voor adequate receptie en reflectie, en noodzakelijk voor begrip van verbanden tussen kunst en cultuur.

- Subdomein D2:

Dansstijlen of choreografen herkennen, benoemen en beschrijven en deze in hun (kunst)historische context kunnen plaatsen.

- Subdomein D3:

Dans(historisch) bronnenmateriaal, waaronder videofragmenten en teksten, kunnen analyseren/beschouwen en erop reflecteren.

- Subdomein D4:

Een tijdlijn creëren die (dans)historisch correct, relevant en verdiepend is.

- Subdomein D5:

Dansgericht onderzoek verrichten die, door middel van praktisch onderzoek en een theoretisch kader, onderbouwend en relevant voor de danswereld is.

SCHOOLEXAMEN

Er zijn 3 SE's en 2 PO's die samen het eindcijfer van het schoolexamen bepalen. De schoolexamens beslaan domeinen A, B, C en D.

Weging SE's:

- KUA 2/3 deel
- KUDA 1/3 deel

Naast deze schoolexamens en praktische opdrachten telt het danspraktijkcijfer mee voor de berekening van het SE-cijfer voor het kunstvak dans.

De berekening is als volgt:

Gemiddelde van de SE's en PO's (afgerond op één decimaal)	1x
Danspraktijkcijfer	2x

CENTRAAL EXAMEN

Weging Examen Kunst Algemeen:

Het centraal examen telt voor 50% van het eindexamen cijfer.

Het schoolexamen, de domeinen A, B, C en D tellen eveneens voor 50% van het eindexamen cijfer.

⁹ https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-kunst-algemeen-vwo-2023/2023/vwo/f=/kunst_algemeen_vwo_versie_2_2023.pdf

Leerjaar: 6 vwo

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets-vorm	Duur	Gewicht SE	Her-kansing
SE-week 1	SE 1*: <i>Hofcultuur + Cultuur van het Moderne & dansgeschiedenis; Hofcultuur</i> <u>KUA</u> (weging 2/3 deel) Hofcultuur; + herhaling Cultuur van het Moderne; <u>KUDA</u> (weging 1/3 deel) Stof Hofcultuur (70%) + Tijdlijn Hofcultuur (30%)	Domein A, B, C, D Subdomeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek B6: Kunst intercultureel	<u>KUA</u> H3 en H4 van De Bespiegeling en aanvullend materiaal + H8 van De Bespiegeling en aanvullend materiaal <u>KUDA</u> Stencilboek Dansgeschiedenis Hofcultuur + teksten + Tijdlijn Hofcultuur	Schriftelijk	120 min	1	ja

SE-week 2 (Tijdljn inleveren voor aanvang van het SE)	SE 2*: <i>Burgerlijk I + Massacultuur I & dansgeschiedenis; Burgerlijke Cultuur</i> <u>KUA</u> (weging 2/3 deel) Burgerlijke Cultuur I + herhaling Massacultuur I <u>KUDA</u> (weging 1/3 deel) Stof Burgerlijke Cultuur (70%) + Tijdljn Burgerlijke Cultuur (30%)	Domein A, B, C, D Subdomeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek B6: Kunst intercultureel	<u>KUA</u> H5 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal + H9, (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal <u>KUDA</u> Stencilboek Dansgeschiedenis Burgerlijke Cultuur + teksten + Tijdljn Burgerlijke Cultuur	Schriftelijk	120 min	1	ja
SE-week 3	SE 3*: <i>Burgerlijke Cultuur II + Massacultuur II & dansgeschiedenis; Cultuur van het Moderne en Massacultuur</i> <u>KUA</u> (weging 2/3 deel) Burgerlijke Cultuur + herhaling Massacultuur II <u>KUDA</u> (weging 1/3 deel)	Domein A, B, C, D Subdomeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek B6: Kunst intercultureel	<u>KUA</u> H5 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal + H9 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal <u>KUDA</u>	Schriftelijk	120 min	1	ja

(Tijdelijk inleveren voor aanvang van het SE)	Stof Cultuur van het Moderne en Massacultuur (70%) + Tijdelijk Cultuur van het Moderne en Massacultuur (30%)		Stencilboek Dansgeschiedenis Cultuur van het Moderne en Massacultuur + teksten + Tijdelijk Cultuur van het Moderne en Massacultuur				
--	---	--	--	--	--	--	--

*NB: voor de toekenning van een SE-cijfer, dienen alle onderdelen gemaakt/ingeleverd te zijn.

	SE 6: Dans praktijkcijfer		Zie VDO voor meer informatie	Praktijk		10	
--	---------------------------	--	------------------------------	----------	--	----	--

b. Praktische opdrachten							
Week 41 Vrijdag 14 oktober 2022	PO 1: KUA Tentoonstelling Hofcultuur - Cultuur van het Moderne – Massacultuur Inrichten van een tentoonstelling, i.c.m. een kort verslag	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek Domein C: Hofcultuur, Cultuur van het Moderne & Massacultuur				1	ja

Data volgen in september 2022	PO 2: KUDA Dansgericht onderzoek*	D5: Danshistorisch onderzoek verrichten die, door middel van praktisch onderzoek en een theoretisch kader, onderbouwd en relevant voor de (eigen) danswereld is.				1	Ja, maar alleen de eindversie (40%)
Periode 1	• Onderzoeksopzet (20%)						
Periode 2	• Kladversie (20%)						
Periode 3	• Eindversie (40%)						
Periode 1-3	• Proces (20%)						

NB: het te laat inleveren van een PO betekent een punt aftrek per dag.

KUNST MUZIEK

Het examenprogramma van kunst muziek bestaat uit dat van het vak kunst (algemeen) en de volgende domeinen¹⁰:

Domein A: Vaardigheden

Domein B: Invalshoeken voor reflectie

Domein C: Onderwerpen

Domein M*: Kennis en vaardigheden op het gebied van muziek

- Subdomein M1: Melodie

De kandidaat kan een melodische solfège-oefening uitvoeren op het niveau van een toelatingsexamen conservatorium

- Subdomein M2: Ritme

De kandidaat kan een ritmische solfège-oefening uitvoeren op het niveau van een toelatingsexamen conservatorium

- Subdomein M3: Harmonie

De kandidaat kan akkoordprogressies herkennen op het niveau van een toelatingsexamen conservatorium

- Subdomein M4: Vorm

De kandidaat kan de vorm van diverse muziekstukken herkennen en benoemen

- Subdomein M5: Speelvaardigheden

De kandidaat kan op zijn / haar instrument of zang muziekstukken uitvoeren op het niveau van een toelatingsexamen conservatorium

SCHOOLEXAMEN

Er zijn 6 SE's en 1 PO, die samen het eindcijfer van het schoolexamen bepalen. De schoolexamens beslaan domeinen A, B, C en M.

Weging schoolexamen :

- Domein A: Vaktheorie	1/3
- Domein B/Domein C: Praktijk/oriëntatie op studie en beroep	2/3

Naast deze schoolexamens en praktische opdrachten telt het praktijkcijfer mee voor de berekening van het SE-cijfer voor het kunstvak muziek.

De berekening is als volgt:

Gemiddelde van de SE 1 t/m 5 en het PO (afgerond op één decimaal)	1x
Muziekpraktijkcijfer (SE6)	2x

CENTRAAL EXAMEN

Weging Examen Kunst Algemeen:

Het centraal examen telt voor 50% van het eindexamen cijfer.

Het schoolexamen, de domeinen A, B, C en M tellen eveneens voor 50% van het eindexamen cijfer.

¹⁰ https://www.examenblad.nl/examenstof/syllabus-kunst-algemeen-vwo-2023/2023/vwo/f=/kunst_algemeen_vwo_versie_2_2023.pdf

Leerjaar: 6 vwo

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toetsvorm	Duur	Gewicht SE	Her-kansing
SE-week 1	SE 1*: <i>Hofcultuur en hofmuziek in de 16^e en 17^e eeuw + Cultuur van het Moderne</i> <u>KUA</u> (weging 2/3 deel) Hofcultuur + herhaling Cultuur van het Moderne <u>KUMU</u> (weging 1/3 deel) Hofmuziek in de 16 ^e en 17 ^e eeuw. + Muziek uit de massacultuur (70%) + Bijbehorende tijdlijn (30%)	Domein A, B, C, M Sub domeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek B6: Kunst intercultureel M1: Melodie M2: Ritme M3: Harmonie M4: Vorm	<u>KUA</u> H3 en H4 van De Bespiegeling en aanvullend materiaal + H8 van De Bespiegeling en aanvullend materiaal <u>KUMU</u> Lesmateriaal teksten en audiofragmenten + Tijdlijn	Schriftelijk	120 min	1	ja
SE-week 2	SE 2*:	Domein A, B, C, M Sub domeinen:	<u>KUA</u> :	Schriftelijk	120 min	1	ja

(Tijdljn inleveren voor aanvang van het SE)	<i>Burgerlijke Cultuur I + Massacultuur I & Muziekgeschiedenis: muziek uit de burgerlijke cultuur en de massacultuur.</i> <u>KUA</u> (weging 2/3 deel) Burgerlijke Cultuur I + herhaling Massacultuur I <u>KUMU</u> (weging 1/3 deel) Muziek uit de burgerlijke cultuur en massacultuur (70%) + Bijbehorende tijdljn (30%)	B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek B6: Kunst intercultureel M1: Melodie M2: Ritme M3: Harmonie M4: Vorm	H5 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal + H9 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal <u>KUMU:</u> Lesmateriaal teksten en audiofragmenten + Tijdljn				
--	---	--	---	--	--	--	--

SE-week 3	SE 3*: <i>Burgerlijke Cultuur II + Massacultuur II & Muziekgeschiedenis: moderne en massacultuur</i> <u>KUA</u> (weging 2/3 deel) Burgerlijke Cultuur + herhaling Massacultuur II <u>KUMU</u> (weging 1/3 deel) Cultuur van het moderne en Massacultuur (70%) + Bijbehorende tijdlijn (30%)	Domein A, B, C, M Sub domeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek B6: Kunst intercultureel M1: Melodie M2: Ritme M3: Harmonie M4: Vorm	<u>KUA</u> H5 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal + H9 (selectie van pagina's, zie studiewijzer) van De Bespiegeling en aanvullend materiaal <u>KUMU</u> Lesmateriaal teksten en audiofragmenten + Tijdlijn	Schriftelijk	120 min	1	ja
Datum volgt	SE 6: Hoofdvak Rapport	Domein M Subdomein: M5: Speelvaardigheden				10	nee

*NB: voor de toekenning van een SE-cijfer, dienen alle onderdelen gemaakt/ingeleverd te zijn.

b. Praktische opdrachten							
Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toetsvorm	Duur	Gewicht SE	Her-kansing
Deadline: 6 februari 2023	PO 1: Muziekanalyse van een zelfgekozen muziekstuk.	Domeinen A,B,C,M: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek M1: Melodie M2: Ritme M3: Harmonie M4: Vorm				1	ja
Week 46 Vrijdag 18 november 2022	PO 1: KUA Tentoonstelling Hofcultuur - Cultuur van het Moderne – Massacultuur Inrichten van een tentoonstelling, i.c.m. een kort verslag	Domein A: vaardigheden Subdomeinen: B1: Kunst en religie, levensbeschouwing B2: Kunst en esthetica B3: Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht B4: Kunst en vermaak B5: Kunst, wetenschap en techniek				1	ja

		Domein C: Hofcultuur, Cultuur van het Moderne & Massacultuur					
--	--	--	--	--	--	--	--

NB: het te laat inleveren van de PO betekent een punt aftrek per dag.

VMO

Het voorbereidend muziekvakonderwijs bestaat uit twee onderdelen,
namelijk een solfège-toets en het muziekpraktijk examen.

Dit vak neemt de volledige vrije ruimte in en heeft een studielast van 640 slu.

Examendossier vak: Voorbereidend Muziek Onderwijs (VMO)

Leerjaar: 6 vwo

a. Schoolexamens

Periode	Schoolexamen	(Sub)domeinen	Literatuur	Toets- vorm	Duur	Hulpmid- delen	Gewicht SE	Her- kansin g
Week 10 2021	SE 1: Muziekpraktijk examen	Domein M Subdomein: M5: Speelvaardigheden		Concert			2	nee
Se 3	SE 2: Solfège	Domein M Subdomeinen: M1: Melodie M2: Ritme M3: Harmonie		Mondelin g	90 min		1	ja

COMBINATIECIJFER MUZIEK

Het voorbereidend muziekvakonderwijs bestaat uit twee onderdelen,
namelijk een solfège-toets en het muziekpraktijk examen.

Dit vak neemt de volledige vrije ruimte in en heeft een studielast van 640 slu.

Examendossier vak: Combinatiecijfer, bestaande uit Profielwerkstuk en Portfolio Muziek of Portfolio Dans

Leerjaar: 6 vwo

Periode	Schoolexamen	Toets-vorm	Duur	Gewicht SE	Her-kansing
Vwo 5 afgerond	Profielwerkstuk	Verslag	nvt	Zie slaag-zak- regeling	nee
Se 3	Portfolio	Schriftelijk	180 min	Zie slaag-zak- regeling	nee

VDO

CATEGORIE A

VOOROPLEIDING DANS/ 1E FASE VAKOPLEIDING / BALLET 5

Periode: november 2023

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O) openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: ingestudeerde les van 60 minuten. Met minimaal één adagio, twee allegro's en grand pas – korte barre.

Beoordeling: SE 1 examenleerstof niveau 3

Criteria:

- voldoende beheersing van de techniek algemeen
- beheersing SE 5 examenleerstof niveau 3 en verdieping horende bij het niveau.
- presentatie en uitvoering
- aanwezigheid en werkhouding

CATEGORIE A

VOOROPLEIDING DANS/1E FASE VAKOPLEIDING / BALLET 6

Periode: maart 2023

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O), niet openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: ingestudeerde les.. Met minimaal één adagio, twee allegro's en grand pas-korte barre

(onder voorbehoud) Het verplichte adagio en de combinatie-oefening periode 1 worden herhaald.

Beoordeling: SE 2 examenleerstof niveau 4

Criteria:

- voldoende beheersing van de techniek algemeen, conform auditienorm HBO
- beheersing SE 2 examenleerstof niveau 4 en verdieping horende bij het niveau, conform auditienorm HBO
- presentatie en uitvoering, conform auditienorm HBO
- aanwezigheid en werkhouding

CATEGORIE B

VOOROPLEIDING DANS/ 1E FASE VAKOPLEIDING / MODERNE DANS – HEDENDAAGSE DANS FLOORWORK

Periode : november 2022

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O) openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: ingestudeerde (B) of niet ingestudeerde les (S) van 60 minuten. Met minimaal één adagio ,twee dynamische combinaties en vloerwerk

Beoordeling: SE 1 examenleerstof niveau 3

Criteria:

- o voldoende beheersing van de basistechniek algemeen
- o beheersing SE 1 examenleerstof niveau 1 en verdieping horende bij het niveau
- o presentatie en uitvoering
- o aanwezigheid en werkhouding

CATEGORIE B

VOOROPLEIDING DANS/ 1E FASE VAKOPLEIDING / MODERNE DANS – HEDENDAAGSE DANS

Periode: maart 2023

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O) niet openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: ingestudeerde (B) of niet ingestudeerde les (S) van 60 minuten. Met minimaal één adagio, twee dynamische combinaties, vloerwerk.

Beoordeling: SE 2 examenleerstof niveau 4

(onder voorbehoud) Het verplichte adagio en de combinatie- oefening periode 1 niveau 1 worden herhaald

Beoordeling: SE 2 examenleerstof niveau 3

Criteria:

- o voldoende beheersing van de basistechniek algemeen, conform auditienorm HBO
- o beheersing SE 2 examenleerstof niveau 1 en verdieping horende bij het niveau, conform auditienorm HBO
- o presentatie en uitvoering, conform auditienorm HBO
- o aanwezigheid en werkhouding, conform auditienorm HBO

CATEGORIE C

VOOROPLEIDING DANS/ 1E FASE VAKOPLEIDING /URBAN -JAZZ

Periode: november 2022

Domein: B praktijk

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O) openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: ingestudeerde les van 60 minuten. Met minimaal een combinatie met flow/(doorgaande bewegingen) en twee combinaties in een hoog tempo, met veel verschil in ritme/coördinatie/muzikaliteit en een combinatie waarin minimaal twee stijlen getoond worden.

Beoordeling: SE 1 examenleerstof niveau 3

Criteria:

- o voldoende beheersing van de techniek algemeen
- o beheersing SE 1 examenleerstof en verdieping horende bij het niveau
- o presentatie en uitvoering
- o aanwezigheid en werkhouding
- o concentratie, motivatie, commitment en focus

CATEGORIE C

VOOROPLEIDING DANS/ 1E FASE VAKOPLEIDING /URBAN-JAZZ

Periode: maart 2023

Domein: B praktijk

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O) niet openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: ingestudeerde les van 60 minuten. Met minimaal een combinatie met flow (doorgaande bewegingen) en twee combinaties in een hoog tempo, met veel verschil in ritme/coördinatie/muzikaliteit en een combinatie waarin minimaal twee stijlen getoond worden alsook

De verplichte leerstof SE 1 periode 1 kunnen herhaald worden.

Beoordeling: SE 2 examenleerstof niveau 4

Criteria:

- o voldoende beheersing van de techniek algemeen, conform auditienorm HBO dans
- o beheersing SE 11 examenleerstof en verdieping horende bij het niveau, conform auditienorm HBO dans
- o presentatie en uitvoering, conform auditienorm HBO dans
- o aanwezigheid en werkhouding, conform auditienorm HBO dans

CATEGORIE D

MODULE: VOOROPLEIDING DANS/ OPBOUWEN VAN CREATIEVE COMPETENTIES OM ALS KUNSTENAAR TE KUNNEN COMMUNICEREN EN CREËREN/ AUDITIETRaining

Periode: afronding maart 2023

Domein: C oriëntatie op het beroep

Subdomein: Dansen

Vorm: Mondeling

Groep: VWO 6

Inhoud: Vergroten van eigen competenties om optimaal audities te kunnen doen. Leren te reflecteren op eigen kunnen en het formuleren van werkpunten en leerdoelen. Vanuit de methode ECOCOACHING wordt er individueel gewerkt met de leerling.

Beoordeling: SE 1 examenleerstof niveau 1, afvinking met V (voldaan)

Criteria:

- Ontwikkeling/voortgang
- Aanwezigheid en werkhouding
- Niveau verwerking opdrachten
- Inzet

MODULE CREATIEF 4: VOOROPLEIDING DANS 1E FASE VAKOPLEIDING / GROEPSDANS

Periode: maart 2023 en tussentoets december 2022

Subdomein: Dansen

Vorm: praktische toets (P.O)

Groep: VWO 6 Inhoud: presentatie van eigen werk tijdens testlesweek (tussen de 6 en 8 minuten) Eind maart moet het afgesloten zijn met een presentatie en een voldoende beoordeling.

Beoordeling: SE 2 examenleerstof niveau 2

Criteria:

- Verwerking van solo's en duetten in het gepresenteerde eigen werk
- Een duidelijke opzet: begin, midden en einde zijn over nagedacht
- Goede integratie van danstechniek en gevoel voor timing en dynamiek
- De uitvoering: theateraal sterk, open eigen blik, samen
- Het groepsproces: samenwerking, planning van instudeertijd, geven van onderlinge feedback, concentratie en motivatie.
- Originaliteit en het tonen van creatieve vondsten/oplossingen
- Bij verzuim van meer dan 4 lessen geen afsluiting

- Concentratie en gedrevenheid

Categorie E Vooropleiding dans/1e fase vakopleiding/improvisatie - compositie

Periode : eind maart 2023

Plaats: Kruisplein

Domein: B praktijk

Subdomein: Dansen

Vorm: Praktische toets (P.O) niet openbaar
tussendoortoets via mondeling overleg door docent

Groep: VWO 6

Doel: Komen tot een uiting van jezelf in een persoonlijke bewegingstaal waarin betekenisgeving en emotie zichtbaar is en die direct communiceert met het publiek.

Inhoud: presentatie eigen werkproces door uitvoering van improvisatie-opdrachten, presentatie werkstuk voor (voor wie?), het kunnen maken van een concept en het hanteren van een concept.
Bewegingsfrases kunnen verwerken in eigen persoonlijke taal.
Regelmatig opdrachten die beoordeeld worden door de docent en aan het eind van de periode meegenomen worden in het eindcijfer.

Beoordeling: SE 1 examenleerstof niveau 2

Criteria:

- Betekenis kunnen geven aan de beweging
- Vanuit een verzameling bewegingen een juiste selectie kunnen maken
- Ontwikkeling eigen bewegingstaal
- Originaliteit
- Gebruik techniek passend bij eigen fysieke mogelijkheden
- Ontwikkeling tijdens het schooljaar (sept t/m eind mei)
- Inventiviteit
- Aanwezigheid en werkhouding / bij verzuim van meer dan 4 lessen geen afsluiting

Categorie F Vooropleiding dans/1e fase vakopleiding/solo compositie

Periode: januari/februari 2023

Domein: B praktijk

Subdomein: Dansen

Plaats: Kruisplein/Theaterzaal

Vorm: Praktische toets (P.O) openbaar

Groep: VWO 6

Inhoud: presentatie eigen werkproces door uitvoering van een eigen gemaakte solo.
Leerlingen werken zelfstandig aan een solo tussen de 1.30 en 2.30 minuten. Uitgangspunt is het maken van een solo voor de bachelor dansaudities met een beginnend eigen bewegingsidoom, sterke technische elementen, een heldere compositie (begin, midden en eind) performers en bewegingskwaliteiten. Voorwerk heeft reeds plaats gevonden in havo 4, daar is aangeleerd te werken met eigen bewegingsvocabulaire en het ontwikkelen van eigen materiaal. De solo moet bestaan uit vast materiaal. De leerling werkt met een coaching kaart voor extra feedback.

Beoordeling: SE 1 examenleerstof niveau 2

Criteria:

- mate van creativiteit
- toegepaste en getoonde fysieke en technische uitvoering (meer inhoudelijke informatie via coach)
- gebruik van de componistenlijst
- grootte en kracht van de beleving en presentatie
- idee, originaliteit en muziekgebruik.

- wijze van uitvoeren (overtuiging)
- zelfstandigheid. (Verwacht wordt dat een leerling zelfstandig met aanwijzingen van docent/coach werkt aan een solo: zelf studio's regelen, kostuums, ideeën licht + tijdig inleveren informatie!)

Coaching in de module AUDITIETRAINING. Presentatie solo in januari /februari in de theaterzaal voor ouders/bezoekers (onder voorbehoud) Generale voor leerlingen. Eventueel selectie voor presentatie jaarlijkse eindvoorstellingen .

CATEGORIE G

VOOROPLEIDING DANS/1E FASE VAKOPLEIDING/PODIUMTRAINING

Domein C oriëntatie op het beroep

Afgevinkt moet worden minimaal een optreden in het theater.

Periode	Schoolexamen	Toets-vorm	Duur	Weging	Berekening	Herkansing
<i>november 2021</i>	<i>Danspraktijkexamen A/C (drie onderdelen)</i>	<i>Praktijk presentatie in studio met commissie</i>	<i>Variërend van 30 tot 60 min</i>	<i>1</i>	<i>Zie toelichting</i> <i>In vwo 6 kan de dansleerling een advies krijgen (S) om laban te volgen bij het HBO UD. Dit cijfer wordt meegenomen in de beoordeling</i> <i>Cijfers klas 6V november worden afgerond op half/heel</i> <i>Cijfers klas 6V maart worden afgerond op half/heel</i> <i>Gemiddelde cijfer november en maart wordt afgerond op half/heel en vormt eindcijfer klas 6V</i>	<i>Geen herkansing*</i> <i>Bij een blessure of onvoldoende aanwezigheid wordt een 5* vermeld</i>
<i>Maart 2022</i>	<i>Danspraktijkexamen A/G + theorie auditietraining (8 onderdelen)</i>	<i>Praktijk presentatie in studio en theater met commissie</i>	<i>Variërend van 2 tot 60 min</i>	<i>1</i>	<i>Klas 4 V: modulen 1, 2 en improvisatie uit leerjaar 4 worden gemiddeld. Eindcijfer afgerond op heel/half wordt meegenomen naar leerjaar 5</i> <i>Klas 5V: module 3, improvisatie en de solo worden gemiddeld en afgerond op half/heel. Twee eindcijfers klas 4 en 5 worden gemiddeld en afgerond op half/heel</i> <i>De auditietraining D en Podiumtraining G worden afgesloten met voldaan/niet voldaan</i> Weging: <i>Leerjaar 6: onderdelen A, B, C + Module 4 telt 1 keer, improvisatie en solo tellen 2 keer. Eindcijfer leerjaar 6 wordt gemiddeld (heel/half) met eindcijfer</i>	<i>Geen herkansing*</i> <i>Bij een blessure of onvoldoende aanwezigheid wordt een 5* vermeld</i> <i>*In geval van een uitzonderlijke situatie (te bepalen door de examencommissie) kan de commissie besluiten hiervan af te wijken.</i>

					van 4 +5 (heel/half) en afgerond op 1 decimaal na de komma.	
--	--	--	--	--	--	--

Toelichting berekening

Beoordeling per onderdeel komt tot stand door halve en hele cijfers. Cijfers worden afgerond op heel en half, waarbij 0,25 naar de helft en 0,75 naar heel.

Het SE gemiddelde van alle onderdelen per jaar afronding op half of heel. Het totaaleindcijfer van alle gemiddelden per leerjaar, wordt afgerond op 1 decimaal na de komma.

Afronding naar beneden vindt plaats bij een 4, naar boven vanaf een 5.

COMBINATIECIJFER DANS

Examendossier vak: Combinatiecijfer, bestaande uit Profielwerkstuk en Portfolio Dans

Leerjaar: 6 vwo

a. Schoolexamens

Periode	Schoolexamen	Toets-vorm	Duur	Gewicht SE	Herkansing
Vwo 6 afgerond	Profielwerkstuk	Verslag	nvt	Zie slaag-zak- regeling	nee
week 2023	Portfolio	Verslag	nvt	Zie slaag-zak- regeling	nee